

Handläggare
Eija Pohjanen
Telefon: 0850810016**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2019-06-13

Anmälan av förskoleundersökning 2019.

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner redovisningen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Förskolorna får fortsatt goda resultat i årets undersökning. Jämfört med kommunala förskolor i staden totalt är vårdnadshavarna i Östermalm generellt sett mer nöjda år 2019. Vårdnadshavarna i kommunala förskolor i Östermalm är lika nöjda jämfört med år 2018. De övergripande indexområdena visar på något högre resultat för vårdnadshavare till flickor jämfört med pojkar.

KF indikatorn har utvecklats från 89 till 90 och ligger över stadens resultat (85). KF indikatorn är andelen nöjda svar (betyg 4 + 5) på frågan ”Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola” och mäts i skala 0-100.

Svarsfrekvensen i årets undersökning för Östermalms kommunala förskolor ligger på 77 procent vilket innebär en marginellt lägre svarsfrekvens än föregående år då siffran var 78 procent. Svarsfrekvensen för staden kommunala förskolor totalt är 70 procent.

Trots generellt goda resultat finns skillnader i enheternas resultat. Det gäller även mellan olika förskoleadresser inom samma enhet. Utifrån diskussionerna och analysen kring undersökningens resultat tar de förskolor som fått låga resultat, alternativt inte behållit sina resultat från föregående år, fram egna handlingsplaner med förbättringsåtgärder. Resultatet i respektive enhet kommuniceras med vårdnadshavarna under året.

Östermalms stadsdelsförvaltning
Förskole- och parklekavdelningenKarlavägen 104
Box 24 156
10451 Stockholm
Växel 08-50810000
Fax
ostermalm@stockholm.se
stockholm.se

Bakgrund

Stockholms stad genomför årligen en kvalitetsmätning i stadens förskolor. Vårdnadshavare till alla barn i förskolan ombeds att fylla

i en enkät och på så sätt bedöma kvaliteten i verksamheten. Undersökningen är en totalundersökning, vilket innebär att samtliga förskolor oavsett regiform deltar. Syftet med undersökningen är att utveckla den pedagogiska kvaliteten i varje enskild förskola. Resultatet används även för att underlätta valet av förskola för vårdnadshavare i Stockholms stad genom att resultatet för varje förskola publiceras på stockholm.se.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Förskole- och parklekavdelningen.

Frågeområden

Frågorna i enkäten har formulerats som positiva påståenden med svarsskalan 1 Instämmer inte alls – 5 Instämmer helt + Vet ej.

Påståendena är indelade i fem områden:

- Sammanfattande omdöme (nöjdhet, trygghet och rekommendation)
- Utveckling och lärande
- Normer och värden
- Samverkan med hemmet
- Kost, rörelse och hälsa

Svarsfrekvens

Svarsfrekvens för Östermalms kommunala förskolor och för staden totalt kommunala förskolor framgår av nedanstående tabell:

	Svarsfrekvens % 2019	Svarsfrekvens % 2018
Stockholms stad totalt	70	71
Östermalm	77	78
Östermalm flickor	78	79
Östermalm pojkar	76	77
Centrala Östermalm	74	78
Engelbrekt – Gärdet	79	78
Hedvig Eleonora	81	83
Norra Djurgårdsstaden (en ny enhet från 1 september 2018)	70	Norra Djurgårdsstaden 1 79 Norra Djurgårdsstaden 2 71
Stadion	81	74

Östermalms stadsdelsförvaltning
Förskole- och parklekavdelningen

Karlavägen 104
Box 24 156
10451 Stockholm
Växel 08-50810000
Fax
ostermalm@stockholm.se
stockholm.se

Resultat och analys

Jämfört med kommunala förskolor i staden totalt är vårdnadshavarna i Östermalm generellt sett mer nöjda år 2019. Vårdnadshavarna i kommunala förskolor i Östermalm är lika nöjda jämfört med år 2018. De övergripande indexområdena visar på

något högre resultat för vårdnadshavare till flickor jämfört med pojkar.

KF indikatorn har utvecklats från 89 till 90 och ligger över stadens resultat (85). KF indikatorn är andelen nöjda svar (betyg 4 + 5) på frågan ”Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola” och mäts i skala 0-100.

Förskolorna får fortsatt goda resultat i årets undersökning. Inom två av fem indexområden ger vårdnadshavarna ett högre omdöme jämfört med föregående år. De övriga tre indexområdena får samma omdöme som föregående år. Östermalm ligger även detta år över snittet för kommunala förskolor i staden totalt inom alla indexområdena och toppar bland stadsdelsnämnderna med att vara bland topp tre på 22 påståenden/frågor av totalt 23.

I nedanstående tabell presenteras resultat för Östermalms kommunala förskolor och för staden totalt kommunala förskolor gällande undersökningens fem områden samt KF indikatorn.

	Östermalm 2019	Östermalm 2018	Staden 2019
Sammanfattande omdöme (nöjdhet, trygghet och rekommendation)	89	89	86
Utveckling och lärande	86	85	79
Normer och värden	92	91	89
Samverkan med hemmet	85	85	81
Kost, rörelse och hälsa	86	86	79
KF indikator	90	89	85

Vårdnadshavarnas omdömen rör den egna upplevelsen av förskolans kvalitet, så kallad servicekvalitet (anger hur vårdnadshavarna uppfattar verksamheten och där målet är att de ska vara nöjda). Förskoleundersökningen, tillsammans med ledningens och personalens självvärdering/bedömning av verksamheten genom WKI (Stockholms stads webbaserade kvalitetsindikator för förskolan), så kallade resultat- (rör mål och resultat, det vill säga om verksamheten uppnår det som eftersträvas) och processkvaliteter (handlar om den pedagogiska verksamhetens inre arbete, vad som sker i de processer som äger rum i förskolan), utgör en viktig utgångspunkt i förskolornas utvecklingsarbete.

Sammanfattande omdöme (nöjdhet, trygghet och rekommendation)

Vårdnadshavarna i Östermalms kommunala förskolor upplever även fortsättningsvis i hög grad att förskolan är trygg och säker. För alla tre påståenden/frågor inom området ligger nöjdheten högre än för stadens kommunala förskolor totalt.

Strukturkvaliteten (verksamhetens yttre villkor, exempelvis personalens kompetens, personaltäthet, barngruppernas storlek och sammansättning) är av betydelse i detta sammanhang. Det är angeläget att förskolornas ledning och personal har en aktiv kommunikation och dialog med vårdnadshavare kring de strukturella faktorerna. Detta i syfte att skapa tydlighet kring hur de strukturella förutsättningarna hänger ihop med måluppfyllelsen utifrån förskolans läroplan. Ledning och personal behöver följa upp frågorna som är kopplade till vårdnadshavarnas nöjdhet och trygghet utifrån den utbildning som erbjudits och de lokala förutsättningarna som råder för varje specifik förskola.

Utveckling och lärande

Resultatet för Östermalms kommunala förskolor ligger högre än för stadens kommunala förskolor totalt för alla sju påståenden/frågor inom området. Frågorna kring läroplanens ämnesområden (språk, matematik och naturvetenskap) får ett högre resultat i årets undersökning jämfört med föregående år.

I verksamhetsplan 2019 prioriterar nämnden arbetet med språk, matematik, naturvetenskap utifrån de nationella målen i läroplanen. När det gäller frågan om barns användande av digitala verktyg har resultatet höjts från 65 till 70 procent jämfört med föregående år. Förskolornas medvetna och aktiva arbete med digital kompetens har gett effekt. Digitala verktyg har i större utsträckning blivit ett ytterligare uttryckssätt som inkluderas i den befintliga utbildningen. Det pågående implementeringsarbetet av den reviderade läroplanen för förskolan skapar utökade möjligheter för förtydligande av förskolornas arbete med de målstyrda processerna. Begreppet undervisning kräver förtydliganden och därefter behöver detta kommuniceras med vårdnadshavare.

Normer och värden

Vårdnadshavarna ger ett högt betyg för förskolornas arbete med normer och värden. Resultatet tyder på att det pågår ett aktivt arbete med främjande, förebyggande och åtgärdande insatser inom likabehandling på förskolorna. Andelen vårdnadshavare som upplevt att sitt barn blivit diskriminerad utgör mindre än 0,5 procent

av alla barn och avrundas därför till 0. Detsamma gäller frågan om vårdnadshavare upplevt sig blivit diskriminerade.

En tänkbar förklaring till det positiva omdömet är att förskolornas pedagogiska miljöer utformas med utgångsläge att alla barn har möjligheter att prova olika aktiviteter och material. En annan möjlig förklaring som bidragit till det goda resultatet är satsningen på ABC utbildning för förskolepersonalen (Alla Barn i centrum - är ett generellt och frivilligt föräldrastödsprogram, som erbjuds alla föräldrar med barn 3-12 år. Utbildningen till personalen i förskolan bygger på denna föräldrautbildning). Genom metoder och förhållningssätt som förvärvats genom ABC utbildningen har förskolepersonalen stärkts i sitt arbete med att bedriva en inkluderande och jämställd verksamhet med fokus på det som fungerar, bland barnen och också i arbetslaget.

Samverkan med hemmet

Vårdnadshavarna i Östermalms kommunala förskolor upplever att samverkan mellan förskolorna och hemmen fungerar väl. När det gäller delaktighet och inflytande får förskolorna ett gott betyg av vårdnadshavarna. På påståendet/frågan ”Jag känner mig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten” är resultatet i årets undersökning 86 procent, samma som föregående år. Ett aktivt arbete med att säkerställa att vårdnadshavares synpunkter och klagomål används i syfte att utveckla verksamheten som en del av förskolornas systematiska kvalitetsarbete behöver fortgå. Det är angeläget att frågor om vårdnadshavares delaktighet och inflytande diskuteras på varje förskola utifrån den utbildning som bedrivs med utgångsläge i styrdokumentens intentioner.

Resultatet för påståendet/frågan ”Jag upplever att jag på ett enkelt sätt kan kommunicera digitalt med mitt barns förskola” har utvecklats negativt från 78 till 66 procent. Utifrån de mottagna synpunkterna är en trolig förklaring att närvaro-frånvarohantering (en av modulerna i Skolplattformen) som införts under innevarande termin inte fungerat optimalt.

Resultatet för påståendet/frågan ”Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs” har fått ett marginellt lägre resultat jämfört med föregående år, 74 mot 76 procent. Förskolorna bedriver ett aktivt och medvetet arbete med att dokumentera utbildningen men behöver hitta en tydligare gemensam riktning för detta arbete. Den pågående revideringen av den pedagogiska plattformen för Östermalms kommunala förskolor, som bland annat består av mallar för reflektionsprotokoll, kommer att skapa likvärdiga villkor

för dokumentation och synliggörande av barns utveckling och lärande. Även införandet av modulen Planering och bedömning i Skolplattformen ger förbättrade möjligheter.

Kost, rörelse och hälsa

Vårdnadshavarna är i hög grad nöjda med förskolornas arbete inom området kost, rörelse och hälsa. Resultatet för påståendet/frågan ”Jag är nöjd med informationen jag får om maten på förskolan” är 86 procent, vilket är en procent lägre än föregående år. På påståendet/frågan ”Jag upplever att mitt barns förskola serverar en varierad och näringsriktig mat” svarar 91 procent av vårdnadshavarna positivt, en höjning med en procent mot föregående år. En trolig förklaring till det positiva omdömet är det aktiva och målmedvetna arbetet som bedrivits på förskolorna de senaste åren gällande kosten.

På påståendet/frågan ”Jag upplever att mitt barn uppmuntras till fysiska aktiviteter” ger vårdnadshavarna ett omdöme på 83 procent mot 84 procent förra året. Möjligtvis har fokus varit på kosten mer än de fysiska aktiviteterna, speciellt när det gäller informationen till och kommunikationen med vårdnadshavare. Sambandet mellan kost och fysisk aktivitet är ett område som behöver riktas mer uppmärksamhet på framledes.

Jämställdhetsanalys

Förskoleundersökningen berör både flickor och pojkar och därför är jämställdhetsperspektivet relevant och en jämställdhetsanalys ska göras. Undersökningens resultat presenteras uppdelat både för helgrupp och efter kön.

De övergripande indexen i årets undersökning visar på något högre resultat för vårdnadshavare till flickor jämfört med pojkar, vilket framgår av nedanstående tabell:

	Flickor index Östermalm 2019	Pojkar index Östermalm 2019	Flickor/pojkar index Staden 2019
Sammanfattande omdöme	91	88	87 / 85
Utveckling och lärande	87	84	81 / 78
Normer och värden	93	92	90 / 88
Samverkan med hemmet	87	83	82 / 80
Kost, rörelse och hälsa	87	85	79 / 78
KF indikator	92	88	86 / 84

Skillnaderna mellan flickor och pojkar ligger på samma nivå som föregående år. Det går inte att på övergripande nivå härleda resultatet direkt till utbildningen i förskolan. Det är rimligt att ta fram möjliga orsaker men att fastställa orsaksförhållande har visat sig vara svårt. Det är angeläget att på varje förskola (utifrån den utbildning som bedrivs och de lokala förutsättningarna som råder) fundera varför vårdnadshavare till flickor verkar vara generellt mer nöjda än vårdnadshavare till pojkar. Det är också viktigt att inkludera jämställdhetsperspektivet i det systematiska kvalitetsarbetet och utifrån en vetenskaplig grund kontinuerligt kritiskt granska den utbildning som bedrivs kopplat till en jämställdhetsaspekt. Enligt läroplan ska förskolan aktivt och medvetet främja alla barns lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar barnens utveckling, val och lärande.

Åtgärder

Trots generellt goda resultat finns skillnader i enheternas resultat. Det gäller även mellan olika förskoleadresser inom samma enhet. För att bibehålla alternativt öka svarsfrekvensen och andelen nöjda vårdnadshavare i kommande förskoleundersökning och således likvärdigheten har flera åtgärder påbörjats utifrån årets resultat. Förskolans ledningsgrupp har gjort en första inledande analys av årets resultat på övergripande nivå. Enheterna har påbörjat analyserna på enhets- och förskolenivå. Utifrån diskussionerna och analysen kring undersökningens resultat tar de förskolor som fått låga resultat, alternativt inte behållit sina resultat från föregående år, fram egna handlingsplaner med förbättringsåtgärder. Resultatet i respektive enhet kommuniceras med vårdnadshavarna under året.

Samtidigt fortsätter förvaltningen med gemensamma kompetensinsatser för samtliga förskoleenheter. Utöver detta ligger undersökningens resultat till grund för förvaltningens fortsatta utvecklingsarbete. Enheterna utgår från undersökningens resultat och tar hänsyn till aktuella förbättrings- och utvecklingsområden då de utformar sina lokala verksamhetsplaner för nästkommande år.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jens Vesterlund, avdelningschef	2019-05-23